

Memòria
d'activitats

2016

*CENTRE DE RECERCA EN ECONOMIA I DESENVOLUPAMENT
AGROALIMENTARI UPC-IRTA (CREDA-UPC-IRTA)*

Castelldefels, Barcelona

Índex

PRESENTACIÓ DEL CENTRE.....	2
1. SÍNTESI D'ACTUACIONS MÉS RELLEVANTS.....	4
2. PROJECTES, CONTRACTES I ENCÀRRECS DE SERVEIS R+D+T.....	5
2.1. Projectes Competitius.....	5
2.1.1. Llistat de projectes	5
2.1.2. Descripció dels projectes competitius	7
2.2. Contractes i encàrrecs de serveis R+D+T	16
2.2.1. Observatoris i Encàrrecs de serveis R+D+T	16
2.2.1.1. Llistat de projectes.....	16
2.2.1.2. Descripció dels projectes	17
2.2.2. Contractes.....	19
2.2.2.1. Llistat de projectes.....	19
2.2.2.2. Descripció dels projectes	21
3. PUBLICACIONS.....	27
3.1. Publicacions amb factor d'impacte (SCI).....	27
3.2. Publicacions sense factor d'impacte (no SCI).....	29
3.3. Revistes Divulgació.....	29
3.4. Publicacions i informes CREDA-UPC-IRTA	30
4. PONÈNCIES I COMUNICACIONS A CONGRESSOS CIENTÍFICS.....	30
4.1. Conferències per invitació.....	31
4.2 Participació com ponents en congressos	32
4.3 Comunicacions presentades a congressos	32
4.4 Llibres i capítols de llibre.....	32
5. TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA	33
5.1 Jornades de divulgació	31
5.2 Cusos impartits.....	31
6. ESTADES A L'EXTRANJER	35
7. ALTRES ACTIVITATS.....	36
7.1. Membres del consell editorial i revisors de revistes científiques	36
7.1.1. Participació com a membres de consells editorials.....	36
7.1.2. Participació com a revisors de revistes científiques	36
8. PERSONAL DEL CENTRE A 31 DE DESEMBRE DEL 2016.....	38
8.1. Personal RDT	38
8.2. Personal RDT en formació.....	38

8.3.	Personal serveis científic tècnics.....	38
8.4.	Personal suport.....	39

PRESENTACIÓ DEL CENTRE

La Fundació Centre de Recerca en Economia i Desenvolupament Agroalimentari UPC-IRTA (**CREDA-UPC-IRTA**) es va constituir en data 20 de desembre del 2005. El **Centre** es crea amb la finalitat d'inspirar-se en un model d'actuació pública dirigida al desenvolupament de l'agricultura, la modernització de llurs estructures així com la potenciació del medi rural. El CREDA té com a **missions i objectius** els següents:

- a) Impulsar la recerca i la prestació de serveis en els àmbits de l'economia, el dret i la sociologia aplicats als àmbits agroalimentari i de desenvolupament rural de la nostra societat.
- b) Assessorar a la Generalitat de Catalunya en temes relacionats amb l'economia agroalimentària.
- c) Prestar assistència i suport tècnics a les empreses i organitzacions del sector agroalimentari de l'economia, i assessorar i donar suport tècnic a les institucions i organismes públics que ho requereixin per tal de millorar la seva capacitat de treball i de prestació de serveis.
- d) Impulsar la cooperació científica amb altres centres nacionals i internacionals de recerca en economia i desenvolupament agroalimentaris.
- e) Organitzar activitats i cursos de formació sobre aspectes bàsics, científics i tecnològics en els àmbits propis de l' institut.
- f) Participar en els programes de formació de les universitats catalanes en els àmbits de treball de la fundació.
- g) Difondre informació científica i tècnica sobre els camps esmentats.
- h) Promoure el desenvolupament de la ciència i la transferència de tecnologia.
- i) Impulsar les activitats d'extensió tècnica vinculades als processos inclosos en els àmbits d'estudi i anàlisi del CREDA.
- j) Promoure i posar al servei de la comunitat científica un centre basat en criteris de qualitat, que amb la voluntat de ser centre de referència, sigui competitiu i especialment apte per a concórrer per si mateix o en col·laboració amb d'altres entitats a diferents programes d'investigació.

Els patrons de la Fundació a data 31 de desembre del 2016 són:

- IRTA (Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries)
- UPC (Universitat Politècnica de Catalunya)

1. SÍNTESI D'ACTUACIONS MÉS RELLEVANTS

El personal de CREDA té àmplia experiència en diversos aspectes relacionats amb l'economia i el desenvolupament agroalimentari.

Les principals àrees d'actuació del CREDA són:

- **Investigacions de mercat i comportament del consumidor:** estudis ad hoc per a empreses específiques (posicionament al mercat, demanda potencial, anàlisis de proveïdors...). Enfocament cap a tot tipus de productes: aliments funcionals, ecològics, agricultura integrada, aliments transgènics, aliments de quarta i cinquena gamma..., etc.
- **Demanda d'aliments:** hem realitzat treballs sobre l' impacte dels escàndols alimentaris sobre la demanda de carns. Així mateix s'ha estudiat la incidència de la informació que relaciona dieta i salut sobre la demanda d'aliments. Finalment, hem realitzat estudis sobre el impacte econòmic de diverses mesures encaminades a reduir el problema del sobrepès i la obesitat.
- **Estudis relacionats amb el desenvolupament rural:** En aquest sentit, i pensant que el futur del món rural no ha de dependre exclusivament del desenvolupament del sector agrari, l'enfocament que s'adopta és integrador i multidisciplinari, incloent aspectes com: desenvolupament d'infraestructures, urbanisme, turisme, aspectes logístics, **impactes ambientals, etc.**
- **Estudis sectorials:** fruites, oli d'oliva, porcí,...
- **Anàlisis de preus:** el CREDA té una àmplia experiència en la determinació i predicció de preus. Així mateix, sobre les relacions espacials i verticals de preu. En particular s'ha preocupat d'analitzar fins a quin punt els productes agraris són o no els responsables de la inflació.
- **Estudis de competitivitat d'explotacions agrícoles i ramaderes:** viabilitat, adopció d'innovacions tecnològiques.
- **Estudis d'impacte de polítiques agràries.**
- **Estudis d'impacte ambiental,** sobre tot centrades en la valoració econòmica d'externalitats.
- **Estudis sobre les estratègies de les indústries agroalimentàries** i sobre els efectes de les seves polítiques d'investigació i innovació.
- **Comportament dels detallistes** i del sector de la restauració en la demanda d'aliments.

- **Estudis sobre malbaratament alimentari.**

2. PROJECTES, CONTRACTES I ENCÀRRECS DE SERVEIS R+D+T

2.1. Projectes Competitius

2.1.1. Llistat de projectes

1. Títol del projecte: **L'Eficiència Mediambiental de l'Agricultura Espanyola.**
 - Entitat finançadora: Instituto Nacional de Investigación y Tecnología Agraria y Alimentaria (INIA).
 - Referència de la concessió: RTA20012-00002-00-00.
 - Durada: Maig 2013 – Maig 2016
 - Pressupost finançat: 77.000,4€ (import total).
 - Investigador coordinador: Teresa Serra i Devesa.
2. Títol del projecte: **ERA-Net SUSFOOD. Sustainable Diets in Europe (SUSDIET).**
 - Entitat finançadora: S.E. Foundation de France
 - Durada: Abril 2014 – Març 2017
 - Pressupost finançat: 2.411.982 € (import total). Import del CREDA: 49.800€.
 - Investigador coordinador: José M. Gil Roig.
3. Títol del projecte: **FEED-A-GENE. Adapting the feed, the animal and the feeding techniques to improve the efficiency and sustainability of monogastric livestock production systems.**
 - Entitat finançadora: UE
 - Referència de la concessió: Grant agreement no. 633531
 - Durada: Març 2015 – Febrer 2020
 - Pressupost finançat: 9.933.795€ (import total). Import del CREDA: 150.000€.
 - Investigador coordinador: José M. Gil Roig.
4. Títol del projecte: **TREASURE. Diversity of local pig breeds and production systems for high quality traditional products and sustainable pork chains.**
 - Entitat finançadora: UE

- Referència de la concessió: Grant agreement no. 634476
 - Durada: Abril 2015 – Març 2019
 - Pressupost finançat: 3.395.987€ (import total). Import del CREDA: 195.424,61€
 - Investigador coordinador: José Mª Gil Roig.
5. Títol del projecte: **REFRESH. Resource Efficient Food and dRink for the Entire Supply Chain.**
- Entitat finançadora: UE
 - Referència de la concessió: Grant agreement no. 641933
 - Durada: Juliol 2015 – Juny 2019
 - Pressupost finançat: 9.444.757,79€ (import total). Import del CREDA: 351.557,5€.
 - Investigador coordinador: José Mª Gil Roig
6. Títol del projecte: **VINOVERT. Vins, Competitivitat, Polítiques Mediambientals i Sanitàries.**
- Entitat finançadora: UE (cofinançat per FEDER - Fons Europeu de Desenvolupament Regional -).
 - Durada: Juliol 2016 – Juny 2019
 - Pressupost finançat: 1.666.683,38 € (import total). Import del CREDA: 159.949,09€.
 - Investigador coordinador: José Mª Gil Roig.
7. Títol del projecte: **STRENGHT2FOOD. Strengthening European Food Chain Sustainability by Quality.**
- Entitat finançadora: UE
 - Referència de la concessió: Grant agreement no. 678024
 - Durada: Març 2016 – Febrer 2021
 - Pressupost finançat: 6.904.226,25 € (import total). Import del CREDA: 139.375€.
 - Investigador coordinador: José Mª Gil Roig.

2.1.2. Descripció dels projectes competitius

1. L'Eficiència Mediambiental de l'Agricultura Espanyola.

INIA. Referencia: RTA20012-00002-00-00.

Les mesures tradicionals de l'eficiència tècnica de les empreses s'han centrat en l'estudi de l'ús dels inputs i outputs convencionals, per a determinar la capacitat de les empreses de maximitzar llur producció a partir d'una certa combinació d'inputs. El reconeixement dels efectes que les practiques agrícoles, en especial les pràctiques de producció intensives, tenen sobre el medi ambient és cada cop major. Per permetre una millor avaluació de l'activitat productiva de les empreses que inclogui consideracions mediambientals, els estudis convencionals sobre l'eficiència tècnica s'han ampliat recentment per derivar mesures combinades d'eficiència tècnica i mediambiental, així com per permetre el càlcul dels preus ombra de la contaminació. El nostre objectiu és emprar aquestes mesures d'eficiència per a analitzar l'eficiència tècnica i mediambiental, així com per a permetre el càlcul dels preus ombra de la contaminació. Concretament, aquestes mesures s'empren per avaluar l'eficiència tècnica i mediambiental de les explotacions agràries a Espanya.

Si bé alguns estudis han analitzat l'eficiència tècnica i mediambiental de les empreses que operen en diferents sectors d'activitat econòmica, cap ha considerat explícitament el paper que el risc de producció pot jugar en la determinació d'aquestes mesures d'eficiència. El projecte realitzarà una contribució a la literatura, modelitzant explícitament l'escenari estocàstic sota el qual es desenvolupen normalment les activitat agrícoles. Les tècniques estat-contingent es proposen com a instrument teòric i empíric per analitzar el risc. Degut a que les bases de dades microeconòmiques del sector agrari disponibles actualment no permeten un estudi estat-contingent, el nostre estudi es basarà en dades primàries recollides a través d'enquestes. Els resultats de l'estudi seran útils tant pels gestors de les explotacions agràries, com pels polítics i per a la societat en general.

En el 2014, l'equip investigador va decidir posposar el disseny i la realització de l'enquesta a productors agraris fins al 2015 per dos motius principals. En primer lloc, perquè ja disposàvem de les dades d'una enquesta que vàrem realitzar en el 2011 a una mostra de 190 explotacions agrícoles espanyoles especialitzades en la producció de cereals, oleaginoses i proteaginoses

(COP). Aquesta enquesta permet l'anàlisi de l'eficiència tècnica, així com la mediambiental. La utilització d'aquesta enquesta preliminar ens permet detectar possibles problemes i/o gaps i, sobretot, generar noves idees i necessitats a incorporar en l'enquesta planificada en el marc del projecte RTA 2012-00002-00-00. En segon lloc, posposar l'enquesta també permet a l'equip investigador, revisar els darrers avanços en la literatura i incorporar-los a l'enquesta definitiva.

En base a l'enquesta preliminar i d'acord amb els objectius del projecte, s'han dut a terme quatre estudis. Tots han estat publicats en revistes científiques de prestigi internacional. Els dos primers articles del projecte es centren en analitzar l'impacte de les tècniques estat –contingent sobre les mesures d'eficiència. D'aquesta manera, aquests dos articles estudien únicament la utilització d'inputs i outputs convencionals, i ignoren consideracions mediambientals. Els efectes de les tècniques estat – contingent sobre les mesures d'eficiència són actualment un interrogant sense resposta. El tercer i quart article deriven mesures de eficiència mediambientals. Els resultats mostren la rellevància de tenir en compte el risc en la modelització de la producció, així com la reduïda eficiència mediambiental amb la que acostumen a operar les explotacions agràries.

Durant el 2015, es va realitzar el disseny de l'enquesta i la col·lecció de dades. La recollida de dades es farà en el 2016 sobre una mostra de 180 explotacions espanyoles especialitzades en la producció de cereals, oleaginoses i proteaginoses (COP). Aquest pas és necessari per assolir els objectius del projecte. La recopilació de dades és un procés laboriós i es durà a terme en dues etapes. La primera etapa durant el 2015, es refereix a la temporada de sembra. Aquesta etapa és molt important perquè ens permetrà la implementació de mètodes contingents estatals que requereixen informació a priori sobre la producció i els factors de producció destinats a tal producció. La segona etapa es realitzarà en el 2016 i es refereix a la temporada de la collita.

Durant aquest últim any del projecte, i en espera de l'obtenció de dades, i tenint en compte la revisió de la literatura, l'equip va adquirir la base de dades de Thomson Reuters. Amb aquesta base de dades es van realitzar dues aplicacions empíriques que han donat lloc a dues publicacions. Aquest any 2016 ens ha permès també realitzar la recollida i depuració de la informació disponible. La informació rebuda de cada explotació per part de l'empresa subcontractada guanyadora del concurs s'ha analitzat de forma escrupolosa amb la finalitat de detectar inconsistències. Aquesta tasca ha requerit bastant temps donat que es necessitaven dades abans de la collita i després de la mateixa. Atès que el projecte finalitzava al maig, es va sol·licitar una pròrroga perquè durant la vigència del projecte es pogués completar la recollida

de la informació, que va tenir lloc a l'agost del 2016. L'última etapa ha estat l'estimació del model economètric dissenyat específicament per a aquest. Per a això ha estat necessari un gran treball de programació. Aquesta etapa ha finalitzat amb el projecte i en els pròxims mesos apareixeran les publicacions corresponents.

2. ERA-Net SUSFOOD. Sustainable Diets in Europe (SUSDIET).

Aquest projecte fa referència a "dietes sostenibles" com: a) d'alta qualitat nutricional amb beneficis per la salut en el context d'una població europea que envella; b) mitgadores de l'impacte ambiental, especialment el relacionat amb el canvi climàtic; i c) acceptables i assequibles per a tothom, inclosos els grups de baixos ingressos.

El primer objectiu del projecte SUSDIET és generar noves dades sobre la sostenibilitat de les dietes actuals i alternatives, tenint en compte les diferents dimensions de la sostenibilitat (salut, medi ambient, econòmica) de forma simultània. Algunes propietats importants de sostenibilitat dels patrons alternatius de consum segueixen sense estar clars, per exemple, si les emissions de gasos d'efecte hivernacle i la qualitat nutricional van de la mà. D'altra banda, la majoria dels estudis s'han centrat en substitucions entre categories d'aliments (per exemple, les plantes enfront de productes d'origen animal), però les substitucions dins les categories d'aliments s'han descuidat. Per tant, es necessiten noves investigacions per identificar els canvis en el consum clars i fàcilment realitzables amb els majors efectes en la sostenibilitat.

El segon objectiu és la identificació dels principals obstacles que impedeixen als consumidors escollir opcions dietètiques sostenibles; per a aquest fi, necessitem una millor comprensió del paper de l'educació, les motivacions, les actituds, els valors, el preu, el sabor, la conveniència, i altres atributs dels aliments per influir en el seu consum, i com aquests factors potencialment podrien modificar-se per millorar la sostenibilitat de les dietes. Això s'aconseguirà mitjançant la combinació de diversos mètodes d'investigació d'elecció d'aliments, incloent: enquestes qualitatives i quantitatives dels consumidors, l'estimació economètrica i simulació de sistemes de demanda parcials i completes, modelització econòmica de les dietes i experiments de laboratori dissenyats per obtenir les preferències del consumidor.

El tercer objectiu és analitzar els instruments de política per a la promoció de l'elecció d'aliments sostenibles i formular recomanacions de política. El projecte contribuirà a la definició de les

recomanacions dietètiques tenint en compte els múltiples aspectes de la sostenibilitat i la naturalesa de les preferències del consumidor. S'investigaran mètodes de l'estat de l'art, així com diversos instruments i intervencions de polítiques específiques, incloent: campanyes d'informació i comunicació; etiquetatge; i l'ús d'impostos i subsidis diferenciats.

La tasca del CREDA al llarg d'aquest any s'ha centrat en tres àrees de treball. En primer lloc, analitzar l'impacte de mesures fiscals per reduir l'impacte de l'alimentació sobre el medi ambient així com la prevalença de l'obesitat a Espanya. En aquest sentit s'ha desenvolupat un marc metodològic comú a 6 països: França, Itàlia, Suècia, Finlàndia, Regne Unit i Espanya consistent en l'estimació d'un sistema de demanda d'aliments compostos per a 20 categories de productes amb la finalitat d'obtenir les elasticitats preu. S'ha optat per l'estimació d'un sistema de demanda EASI. A partir de les elasticitats estimades i tenint en compte els resultats previs del projecte en relació als gasos d'efecte hivernacle generats per les diferents categories de productes, s'analitza l'impacte d'un impost a les emissions de CO₂. S'analitza l'impacte a nivell de consum així com d'estalvi de CO₂. A la vegada, s'analitza l'impacte sobre la qualitat de la dieta (calories, proteïnes,...). En segon lloc, s'analitza l'impacte d'un impost sobre greixos i sucres. Durant el 2015 s'han calculat les corresponents elasticitats preu. L'impacte de les diferents mesures es realitzarà durant el 2016.

La segona àrea de treball amb participació del CREDA fa referència a l'impacte de la informació que conté l'etiqueta en relació a la composició nutricional i a la petjada ecològica dels aliments sobre les decisions de compra dels aliments. Amb aquesta finalitat, durant el 2016 es realitzarà una enquesta al Regne Unit i a Espanya que inclourà un Experiment d'Elecció en el que els enquestats hauran de realitzar eleccions tenint en compte els diversos tipus d'informació continguts a les etiquetes. Durant el 2015 s'ha dissenyat aquesta enquesta i s'ha determinat la carn picada de vedella com a cas d'estudi.

Finalment, el CREDA participa en una tercera àrea de treball que tracta de mesurar fins a quin punt les innovacions al mercat alimentari estan relacionades amb atributs sostenibles. Per aquest efecte es parteix de la base de dades generada per l'empresa MINTEL. Aquesta àrea de treball es desenvoluparà durant el 2016 i analitzarà totes les innovacions aparegudes a Espanya en el sector de l'alimentació des de l'any 2000. Es parlarà especial esment a les innovacions relacionades amb la salut i el medi ambient. L'anàlisi es realitzarà de forma global i per a 20 categories de productes.

Durant el 2016 es van realitzar les següents tasques:

- Estimació de models de demanda d'aliments.
- Simulació dels impostos sobre el carboni i els impostos sobre l'IVA basats en els límits d'emissió.
- Simulació dels efectes del benestar dels impostos.
- Simulació dels impactes fiscals sobre l'emissió de CO2 equivalent per llar.
- Simulació dels impactes nutricionals dels impostos

3. FEED-A-GENE. Adapting the feed, the animal and the feeding techniques

to improve the efficiency and sustainability of monogastric livestock production systems.

Feed- A-Gene pretén la millor adaptació dels diferents components dels sistemes de producció de bestiar de monogàstrics (és dir , porcs , aus de corral i conills) per millorar l'eficiència i reduir l'impacte mediambiental mundial. Això implica el desenvolupament de tecnologies d'alimentació i recursos alimentaris nous i alternatius, la identificació i la selecció d'animals robustos que s'adaptin millor a les condicions fluctuants, i el desenvolupament de tècniques d'alimentació que permetin optimitzar el potencial de l'alimentació i l'animal.

Durant l'any 2015 des del CREDA-UPC-IRTA s'ha començat a treballar en l'anàlisi de mercat de possibles fonts de proteïnes (colza, soia europea, i biomassa verda). Aquest anàlisi forma part de la tasca 6.3 del projecte.

Durant l'any 2016 des del CREDA-UPC-IRTA s'ha realitzat un estudi Delphi a experts del sector de la ramaderia de monogàstrics, des d'agent de la cadena de valor, com a investigadors, indústria auxiliar, agents socials, etc. (tasca 6.1). L'estudi ha recollit les opinions de 102 experts del sector esmentat localitzats al Regne Unit, França, Hongria, Holanda i Espanya. L'equip coordinador ha estat la Universitat de Newcastle, al Regne Unit. L'execució des d'Espanya s'ha realitzat des del CREDA-UPC-IRTA, aportant un total de 32 participants.

Des del projecte Feed-a-gene es fa necessari poder comparar els canvis (positius i negatius) que aportaran les diferents innovacions que s'estan duent a terme en el marc del projecte; poder comparar-les entre elles i en relació amb les pràctiques agràries actuals. Aquesta comparativa no és fàcil atès que cada solució pot tenir diversos impactes (p.e. impactes en el benefici de l'empresa agrària, impactes en el medi, en els consumidors...), amb una barreja d'efectes

positius i negatius. En particular, es pretén comparar la sostenibilitat de les diferents solucions aportades per tal de poder establir si la seva utilització serà viable en el llarg termini.

Per tal de poder dur a terme aquesta comparativa es desenvoluparan una sèrie d'indicadors que pugui proveir-nos d'una base comuna per a la comparativa. És important que aquests indicadors reflecteixin els impactes més importants. L'estudi Delphi ha permès recollir les opinions dels experts mitjançant una seqüència d'enquestes. Les respostes són anònimes i es recullen de manera agregada per a proporcionar feedback als participants després de cada ronda d'enquestes.

També durant aquest 2016 s'ha continuat treballant en l'anàlisi de mercat de possibles fonts de proteïnes (colza, soia europea, i biomassa verda). Aquest anàlisi forma part de la tasca 6.3 del projecte.

4. TREASURE. Diversity of local pig breeds and production systems for high quality traditional products and sustainable pork chains.

L'objectiu del projecte és millorar els coneixements, les habilitats i les competències necessàries per desenvolupar i crear noves cadenes sostenibles de porc basades en recursos genètics europeus locals (races locals).

El projecte s'ocuparà de:

- Descriure i avaluar les races de porcs locals, amb èmfasi en races sense explotar utilitzant eines genòmiques.
- Calcular el rendiment de les races porcines locals en condicions agro-geo-climàtiques contrastades i diferents sistemes de producció (interior, exterior, orgànic). Es posarà èmfasi en les estratègies de maneig i alimentació de porcs i en l'ús dels recursos disponibles d'alimentació a nivell local.
- Avaluar la qualitat intrínseca dels productes del porc regional, tradicionals i innovadors d'alta qualitat i, les actituds dels consumidors de les diverses àrees del mercat; en particular, els motius de l'elecció i la disposició a pagar aquest tipus de productes.
- Analitzar les estratègies cost/benefici i la comercialització per canals de distribució de cadena curta.

Totes les activitats són impulsades des de la perspectiva de la sostenibilitat (impacte ambiental, benestar animal, qualitat del producte, acceptabilitat del consumidor i potencial de mercat).

L'ambició és millorar i crear noves xarxes entre els socis acadèmics i no acadèmics, dins i entre les regions i per fer front a la cadena de valor dels productes del porc regional d'alta qualitat, centrant-se en diverses i fins ara no explotades races de porc, els seus sistemes de producció i els productes derivats del porc.

En relació a la Task 4.1, durant l'any 2015 s'ha enviat un qüestionari als *partners* per tal de conèixer les característiques dels sistemes de producció de cadascuna de les races considerades. En base a la informació obtinguda, s'ha dissenyat el formulari per recollir la informació dels costos i dels ingressos, a nivell d'explotació, associats a la producció de les races analitzades. Aquest qüestionari s'ha discutit i consensuat amb els *partners*, i durant l'any 2016, s'utilitzarà per recollir la informació de cadascuna de les races.

Lles principals activitats durant l'any 2016 han estat:

- Reunió amb els diferents *partners* de la tasca durant el *Project Meeting* celebrat a començaments de febrer a Castelldefels.
- Reunió a Mallorca amb la persona que facilitarà les dades econòmiques de les explotacions de porc negre mallorquí.
- Seguiment de l'evolució dels *partners* en relació a la tasca.
- Resolució de qüestions plantejades per un *partner*.
- Modificació del formulari per recollir les dades econòmiques de les explotacions.
- Recepció dels primers formularis omplerts.

En relació a la Task 4.2, s'ha fet una revisió bibliogràfica de treballs de valoració econòmica del bens públics produïts pels sistemes agraris. Aquesta revisió forma part del primer deliverable del projecte.

5. **REFRESH. Resource Efficient Food and dRink for the Entire Supply cHain.**

Refresh és un projecte insígnia de la UE de prevenció del malbaratament alimentari, amb la finalitat de fer front a aquest problema al llarg de la cadena de valor, de la producció fins al consumidor final.

Abordar els nivells de desaprofitament alimentari és una prioritat en l'agenda, necessitat reafirmada per les Nacions Unides (ONU), amb la finalitat de que 193 països membres redueixin el malbaratament alimentari a la meitat per a l'any 2030 tot assolint els objectius de

Desenvolupament Sostenible. L'ONU també ha destacat que cal actuar a totes les etapes de la cadena, des dels productors i proveïdors fins al consumidor final.

Aquest projecte posarà a prova el concepte Marc d'Acció (també conegut com Acord Voluntari), en el qual una sèrie d'organitzacions de tota la cadena de valor, acorda treballar de forma conjunt cap a un objectiu comú, per tal de fomentar l'acció sense necessitat d'una legislació.

Objectius de Refresh:

- Contribuir de manera significativa en l'objectiu proposat per la política Europea de reduir el malbaratament alimentari a tota la Unió Europea en un 30% per al 2025.
- Desenvolupar un Marc d'Acció basat en acords estratègics a través de tota la cadena alimentària, promovent plataformes col·laboratives, per tal d'assolir un sistema alimentari més sostenible i segur a Europa.

Durant el primer any, es va realitzar la primera reunió de projecte al setembre de 2015 i es van iniciar les tasques pertinents als dos WP's involucrats. Al WP1 d'anàlisi de consumidor es va realitzar el treball en equip per implementar focus group a 4 països europeus. Al WP2 es van establir els contactes per crear una plataforma d'agents interessats al llarg de la cadena alimentària a Espanya en la reducció del malbaratament alimentari.

Durant el segon any del projecte s'ha realitzat la segona reunió del socis europeus del projecte al setembre del 2016 i s'han continuat les tasques pertinents als dos WP's involucrats. Respecte al WP1 d'anàlisi de consumidor s'han analitzat les dades obtingudes del treball que es va realitzar en equip per implementar focus group a 4 països europeus i respecte al WP2 s'han dut a terme 2 reunions per constituir la plataforma REFRESH a Espanya, s'ha consensuat el Marc d'Acció i s'han establert els punts prioritaris de treball per als 3 anys següents.

6. **VINOVERT. Vins, Competitivitat, Polítiques Mediambientals i Sanitàries**

Vinovert és un projecte innovador per la indústria del vi de l'espai SUDOE en el període 2016-2019, per assegurar la competitivitat de les empreses a llarg termini. Avançar la nova demanda per una viticultura sostenible oferint garanties de "naturalitat" i de responsabilitat ambiental:

- Comprendre la realitat de l'arbitratge dels consumidors i ciutadans en temes de plaguicides, la naturalitat, la responsabilitat social;

- Desenvolupar concretament en “terreny” possibilitats pel desenvolupament de la viticultura i l'enologia, amb una avaluació dels costos de producció i l'augment en productivitat.
- Explicar i posar en evidència els obstacles comportamentals que s'oposen a la nova demanda i a les oportunitats de reorientació institucionals i reguladores.

Davant aquests nous reptes socials, es buscarà explorar la viabilitat tècnica i econòmica d'una reducció significativa en l'ús de plaguicides a la vinya, així com la reducció de les entrades enològiques amb el suport d'estandarditzacions i certificacions adaptades a les particularitats regionals, així com també s'analitzaran els diferents processos de producció garantint al mateix temps oportunitats concretes per l'aplicació en l'àmbit de nivell dels productors, màrqueting i negocis de consum.

Durant l'any 2016 s'han iniciat els contactes per a la posada en marxa del projecte. S'ha realitzat una primera trobada de planificació amb el grup coordinador (Institut de Ciències de la Vinya i del Vi de la Universitat de Bordeus), en preparació de la reunió de llançament planificada pel gener del 2017. També s'ha realitzat una trobada de treball de planificació més detallada dels grups de treball amb el grup coordinador i els participants a Catalunya (IRTA i INCAVI).

7. **STRENGTH2FOOD. Strengthening European Food Chain Sustainability by Quality.**

Strength2Food és un projecte finançat per la Unió Europea de 5 anys que es va iniciar al març del 2016.

Recentment a la Unió Europea, tant en la política de qualitat de la UE i del Sector Públic de Compra d'Aliments han estat testimonis de les últimes reformes. Aquests canvis es centren en la millora i la promoció de programes que protegeixen els logotips de qualitat (denominacions de productes agrícoles i alimentaris de qualitat) i tenen en compte criteris ambientals, socials i innovadors en l'adjudicació dels contractes del sector públic als compradors i proveïdors.

No obstant això, es necessita més investigació:

- sobre com logotips de qualitat es poden aprofitar encara més per influir positivament en el desenvolupament rural, en particular a les zones desfavorides.

- avaluar com s'estan aplicant les reformes a la pràctica, la forma en què es poden millorar i com fer-les més eficaces en el futur.

Aquest projecte proporcionarà a la UE i els seus Estats membres recomanacions basades en l'evidència. Aquestes recomanacions seran implementades i verificades a través d'accions pilot innovadores.

Strength2Food identificarà i implementarà estratègies per l'ampliació de l'escala: la creació de nous i l'ampliació dels mercats existents per als productes alimentaris de qualitat i fomentar el desenvolupament d'una 'economia de qualitat'.

Específicament, Strength2Food farà el següent:

1. Ajudar als responsables polítics i altres parts interessades en la millora de l'eficàcia de les polítiques actuals sobre les denominacions de qualitat dels aliments i en les compres d'aliments del sector públic per millorar la seva sostenibilitat i la promoció d'una alimentació sana i nutritiva.
2. Desenvolupar i aplicar polítiques eficaces per a la millora de la sostenibilitat global de l'agricultura i de la capacitat per a una nutrició equilibrada.
3. Demostrar i validar com estimular el desenvolupament de nous mercats i cadenes de menjar de qualitat a través d'iniciatives pilot i accions innovadores.
4. Maximitzar l'impacte de les activitats i els èxits del projecte a través de l'intercanvi de coneixements i la comunicació amb una àmplia gamma de parts interessades en pràctiques sostenibles modernes.

2.2. Contractes i encàrrecs de serveis R+D+T

2.2.1. Observatoris i Encàrrecs de serveis R+D+T

2.2.1.1. Llistat de projectes

- Títol del projecte: **Observatori del Vi**
 - Entitat finançadora: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Generalitat de Catalunya
 - Durada: Gener 2016 - Desembre 2016
 - Pressupost finançat: 38.731,20€

- Investigador coordinador: José Mª Gil Roig
- Títol del projecte: **Observatori de preus de la cadena alimentària del Departament d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya**
 - Entitat finançadora: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Generalitat de Catalunya
 - Durada: Gener 2016 - Desembre 2016
 - Pressupost finançat: 38.000€
 - Investigador coordinador: Lluç Mercadé Romeu

2.2.1.2. Descripció dels projectes

1. Observatori de la Vinya, el Vi i

El Cava a Catalunya

En aquest desè any de funcionament de l'Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava, des del CREDA-UPC-IRTA, s'han realitzat quatre informes trimestrals, tal com s'ha establert en el seu funcionament. Els informes trimestrals es lliuren al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural (DAAM) i a l'Institut Català de la Vinya i el Vi (INCAVI), en els mesos de març, juny, setembre i desembre.

Els informes de l'Observatori de la vinya, el vi i el Cava es publiquen al web del DAAM, en la seva secció d'Observatoris sectorials (a Estadístiques i Observatoris). La informació que contenen els informes és divulgativa i es dona en format gràfic – numèric. En tots els casos s'inclou un apartat de seguiment de preus al consum. Els continguts dels informes publicats en el 2016 es descriuen a continuació:

El primer informe del 2016 realitza una comparativa econòmica de diverses regions vitícoles europees. La font utilitzada és la base de dades de la FADN (Farm Accountancy Data Network) de la UE pels anys 2011, 2012 i 2013. El 2013 és el darrer any disponible (consulta al febrer del 2016). Els resultats econòmics per explotació que es presenten inclouen únicament explotacions d'Orientació Tècnic – Econòmica vitícola. Les regions incloses en l'anàlisi han estat: Catalunya, La Rioja, Castella – La Manxa, la Xampanya – Ardenes (AOC Champagne), la Borgonya, l'Aquitània, i, a Itàlia, la regió de l'Emília – Romania.

El segon informe del 2016 presenta l'evolució de la producció del sector vitivinícola català. La informació que s'actualitza correspon a les darreres dades estadístiques tant del sector vitícola (superfícies, viticultors i produccions de raïm), com del sector vinícola (producció de vi i cava). L'interès d'aquests apartats és continuar amb un seguiment sectorial des del punt de vista productiu. Com a cada publicació, l'informe 2 continua amb l'observació dels preus de vi embotellat en establiments comercials. L'informe també inclou un anàlisi de l'evolució del consum i de la comercialització de vi i cava. Especialment s'analitza la comercialització per part de les Denominacions d'Origen, tant al mercat estatal com a l'exterior.

El tercer informe del 2016 presenta una actualització de les dades relatives al consum de vi a la llar, a Catalunya i a Espanya. L'informe continua amb un anàlisi de comerç exterior però, en aquesta ocasió, s'actualitzen les darreres dades estadístiques publicades. Es desglossen les importacions i exportacions segons tipologia de vi, així com s'identifiquen els destins del vi amb DO comercialitzat al mercat exterior. A la vegada, s'inclou el càlcul de l'índex d'avantatge comparatiu revelat sobre el comerç exterior de cada tipologia de vi. Aquest tercer informe també conté un anàlisi econòmic – financer de les indústries del sector vinícola català i espanyol, en el que s'utilitzen les darreres dades comptables disponibles (any 2014). Les empreses catalanes i espanyoles es diferencien en 4 grups, en funció de l'import de la seva xifra de vendes, mantenint l'estructura presentada en ocasions anteriors.

El quart informe del 2016 presenta un recull de la campanya del 2014, que comptabilitza les pesades de raïm entrades als cellers i les distribueix segons les primeres destinacions. En aquesta ocasió, degut a la manca de dades per part del DARP no s'han pogut introduir els resultats econòmics de les explotacions vitícoles corresponents a l'any 2014. Com s'ha vingut fent, es presenten els resultats d'una mostra d'explotacions de la Xarxa Comptable Agrària de Catalunya (XCAC), vinculada a l'Observatori de la vinya, el vi i el cava. Per tal de compensar aquesta mancança, en aquesta ocasió s'introdueixen els resultats de l'enquesta sobre les actituds dels viticultors. Aquesta incorpora els resultats d'una sèrie de cinc anys (2012-16).

2. Observatori de preus de la cadena alimentària del Departament d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya

Des del CREDA s'ha dissenyat i desenvolupat una aplicació adreçada a les centrals de fruita de Catalunya per recollir, setmanalment, preus de poma i pera. Per fer-ho, s'ha contactat amb diverses centrals de fruita per conèixer quin tipus d'informació disposaven.

D'altra banda, s'ha realitzat un informe amb els possibles continguts que podria tenir l'Observatori de preus de la cadena alimentària del Departament d'Agricultura .

2.2.2. Contractes

2.2.2.1. Llistat de projectes

1. Títol del projecte: **Actualització sobre l'aplicació de regulacions de les pràctiques comercials a la cadena alimentària en els països de la UE.**
 - Entitat finançadora: Agencia de información y control alimentarios (AICA)
 - Durada: Maig 2016 – Novembre 2016.
 - Pressupost finançat: 8.500€
 - Investigador coordinador: José María Gil
2. Títol del projecte: **Proposta metodològica per a la quantificació del malbaratament alimentari en el sector primari, l'agroindústria i el comerç a l'engròs a Catalunya – Fase 1**
 - Entitat finançadora: Agència de Residus de Catalunya (ARC)
 - Durada: Juliol 2015 - Gener 2016.
 - Pressupost finançat: Fase 1 11.900€
 - Investigador coordinador: Jose María GIL ROIG
3. Títol del projecte: **Anàlisi de la percepció del producte de l'aqüicultura com a eina de valorització pel sector: el cas de Barcelona com a centre de referència en gastronomia i distribució (VALORA)**
 - Entitat finançadora: XARXA DE REFERÈNCIA EN I+D+I EN AQÜICULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA
 - Durada: Setembre 2015 - Febrer 2016.

- Pressupost finançat: 9.640,60€
 - Investigador coordinador: Cristina Escobar
4. Títol del projecte: **Estudi sobre les cadenes de valor i comercialització apícola a l'Argentina, a Costa Rica, a la República Dominicana i a l'Uruguai**
- Entitat finançadora: Fundación Argeninta
 - Durada: Febrer 2016 – Febrer 2017
 - Pressupost finançat: 30.000 USD
 - Investigador coordinador: Jose Mª Gil
5. Títol del projecte: **Informació per l'estudi "Distribution of the added value of the organic food chain"**
- Entitat finançadora: Thünen Institute of Farm Economics
 - Durada: Abril 2016-Juliol 2016
 - Pressupost finançat: 6.400€
 - Investigador coordinador: Lluç Mercadé
6. Títol del projecte: **Proposta metodològica per a la quantificació del malbaratament alimentari en el sector primari, l'agroindústria i el comerç a l'engròs a Catalunya – Fase 2**
- Entitat finançadora: Agència de Residus de Catalunya
 - Durada: Març 2016 – Juliol 2016
 - Pressupost finançat: 6.020€
 - Investigador coordinador: Jose Mª Gil Roig
7. Títol del projecte: **VI Workshop on Valuation Methods in Agro-food and Environmental Economics**
- Entitat finançadora: EAAE, Asociación Economistas Agrarios
 - Durada: Juny 2016-Juliol 2017
 - Investigador coordinador: Jose Mª Gil Roig
8. Títol del projecte: **IRTA- IMPACTE SOCIETAT**
- Entitat finançadora: IRTA
 - Durada: Juny 2016/ Maig 2019
 - Investigador coordinador: Jose Mª Gil Roig

9. Títol del projecte: **VALE + (VALORA 2). Valorització de l' Aqüicultura a través d'una comunicació efectiva.**

- Entitat finançadora: Xarxa de Referència en I+D+ i en Aqüicultura de la Generalitat de Catalunya.
- Durada: Setembre 2016-Desembre 2016
- Pressupost finançat: 7.500€
- Investigador coordinador: Cristina Escobar

10. Títol del projecte: **Potencial de mercat del Pollastre i Capó del Prat i Estratègies de Comercialització.**

- Entitat finançadora: Ajuntament del Prat de Llobregat
- Durada: Juliol 2016 – Desembre 2016
- Pressupost finançat: 6.000€
- Investigador coordinador: Cristina Escobar

11. Títol del projecte: **Informe tècnic sobre preus i quantitats comercialitzades de préssec i nectarina durant l'any 2014**

- Entitat finançadora: Fruits de Ponent Sociedad Coop. C. Ltda.
- Durada: Setembre 2016-Octubre 2016
- Pressupost finançat: 2.000€
- Investigador coordinador: Lluc Mercadé

2.2.2.2. Descripció dels projectes

1. **Actualització sobre l'aplicació de regulacions de les pràctiques comercials a la cadena alimentària en els països de la UE.**

L'objectiu del projecte és mantenir actualitzada la informació obtinguda amb el projecte "Informe sobre la aplicación de regulaciones de las prácticas comerciales en la cadena alimentaria en los países de la UE", realitzat durant l'any 2015. L'actualització és fonamental donat que sense ella hi ha un risc important que la informació obtinguda prèviament es quedi desfasada i perdi considerablement la seva utilitat.

Es planteja analitzar periòdicament les novetats més rellevants produïdes en el control de PCD a la cadena agroalimentària, focalitzant-nos en els 8 Estats Membres identificats com a models (Alemanya, França, Regne Unit, Itàlia, Portugal, República Txeca, Eslovàquia i Espanya), però també s'inclouran en l'actualització altres EEMM que realitzin avanços significatius en la matèria (si els hi hagués). Per això s'analitzaran les següents fonts d'informació:

- a. Informes/comunicacions de la CE.
- b. Webs oficials de les entitats encarregades de fer complir cada normativa (autoritats d'aplicació).
- c. Premsa.
- d. Articles de difusió/opinió.
- e. Altres.

Els resultats d'aquest treball d'actualització es veuen reflectits en un bolletí anual, publicat a la pàgina web de la AICA:

http://www.aica.gob.es/data/Upload/Actualizacion_Informe_regulaciones_PCD_cadena_alimentaria_UE_AICA-CREDA.pdf

2. Proposta metodològica per a la quantificació del malbaratament alimentari en el sector primari, l'agroindústria i el comerç a l'engròs a Catalunya – Fase 1

L'objectiu d'aquest projecte és proposar una metodologia de quantificació del malbaratament alimentari en els sectors primari, indústria agroalimentària i la distribució a l'engròs per un any de referència a Catalunya. La Fase 1 ha consistit en la implementació del treball de camp per assolir els següents objectius:

- 1) Revisió literatura
- 2) Definició malbaratament alimentari
- 3) Definició dels subsectors prioritaris d'estudi
- 4) Adaptació de la metodologia quantificació
- 5) Proposta d'indicadors de l'evolució temporal

En aquest sentit s'han realitzat tallers participatius en diferents sectors de la cadena agroalimentària a Catalunya. Tallers sectorials amb representants de les diferents organitzacions als sectors càrnic, el làctic, fruita i verdura així com a entrevistes personals en profunditat amb

els objectius de: identificar els punts i aliments claus en la reducció del malbaratament alimentari; i definir una metodologia de quantificació del malbaratament alimentari. S'ha profunditzat en la definició del concepte de malbaratament que cada sector fa servir i altres aspectes que influeixen.

3. Anàlisi de la percepció del producte de l'aqüicultura com a eina de valorització pel sector: el cas de Barcelona com a centre de referència en gastronomia i distribució (VALORA)

L'aqüicultura és un dels sectors de producció d'aliments de major creixement. Tanmateix, el desconeixement que el públic té del sector aquícola i dels seus processos, així com en general la dificultat de conèixer l'origen dels productes pesquers, són elements que acostumen a jugar en contra de l'aqüicultura i que inclús poden arribar a generar desconfiança. Així, malgrat que el sector podria incorporar l'alt nivell d'avanços científics i tecnològics que s'han generat en les darreres dècades, la percepció que el públic té de l'aqüicultura com a sector productiu pot convertir-se en un coll d'ampolla per a que el sector assoleixi el seu màxim desenvolupament. L'objectiu d'aquest projecte és analitzar la percepció del producte de l'aqüicultura per part de les diferents baules de la cadena de valor, el consumidor (segmentat en consumidor ocasional i freqüent), el distribuïdor minorista i majorista i el restaurador. Es pretenen determinar les diferències entre els agents, d'acord amb la seva posició i els seus condicionants, per tal de comprendre quins són els punts crítics que el sector de l'aqüicultura hauria de neutralitzar o reforçar.

Per donar resposta als objectius plantejats s'aplica una metodologia d'investigació qualitativa combinada denominada Hybrid Delphi, que inclou tres tècniques qualitatives per a l'anàlisi de grup amb experts: el Focus Group (FG), la Nominal Group Technique (NGT) i el mètode Delphi. Aquest estudi s'ha realitzat en consorci amb investigadors de l'UPC, l'UAB i el CSIC. El grup investigador aporta un alt nivell de complementarietat quant a perfils professionals, ofereix una dilatada experiència en aquicultura, des de diferents punts de vista, i comparteix una vocació decidida per contribuir al desenvolupament de l'aqüicultura com a sector.

4. Estudi sobre les cadenes de valor i comercialització apícola a l'Argentina, a Costa Rica, a la República Dominicana i a l'Uruguai

L'objectiu d'aquest projecte és donar una cobertura àmplia i general a diverses temàtiques inter vinculades entre si i que tenen a veure a mitjà i llarg termini amb les possibilitats de

desenvolupament de l'apicultura com a instrument de desenvolupament a Amèrica Llatina. Les tres temàtiques són: Cadena, Innovació i Consumidor, les quals són tractades amb 4 estudis específics que es detallen a continuació:

- Anàlisi exploratori de les cadenes apícoles als països objectiu i propostes de millora (en execució durant 2017).
- Tendències mundials de nous productes apícoles (finalitzat en 2016).
- Estudi de demanda de mel i derivats a hotels especialitzats en turisme extern República Dominicana (en execució durant 2017).
- Estudi exploratori sobre el potencial de desenvolupament de canals curts de comercialització a Argentina, focalitzant en consumidor (en execució durant 2017).

Com a productes d'aquest projecte durant 2016 calen destacar:

- 5 informes d'avanç bimestrals presentats .
- La realització d'un curs sobre mètodes de valoració, impartit per José María Gil a Buenos Aires des del 26-9 al 30-9. El curs va comptar amb entre 15 i 20 alumnes presencials, però a més va ser retransmès via streaming a diversos centres de INTA en altres províncies argentines

5. Informació per l'estudi “Distribution of the added value of the organic food chain”

El principal objectiu d'aquest estudi és identificar i analitzar la distribució del valor agregat de la cadena d'aliments ecològics a la Unió Europea. Específicament, l'estudi avaluarà:

- a. Quant valor afegit crea la cadena d'aliments ecològics i qui són els agents comercials que es beneficien d'aquest valor afegit.
- b. Com es distribueix el valor afegit entre els agents comercials i quant d'aquest es retorna als agricultors.
- c. Quins factors influeixen en la formació i distribució a cada agent de la cadena incloent als agricultors.

En el cas de l'Estat espanyol, els productes escollits per analitzar són la pasta i la llet ecològica. El treball del CREDA ha estat aportar la informació requerida per aquests dos productes.

L'estudi ha estat encarregat per la Direcció General d'Agricultura de la Comissió Europea, i el realitza el Thünen-Institute (Alemanya) juntament amb la Università Politecnica delle Marche (Italia), el Forschungsinstitut für biologischen Landbau (Suïssa), l'Organic Research Centre (Regne Unit) i els partners nacionals.

6. Proposta metodològica per a la quantificació del malbaratament alimentari en el sector primari, l'agroindústria i el comerç a l'engròs a Catalunya – Fase 2

L'objectiu d'aquest projecte és proposar una metodologia de quantificació del malbaratament alimentari en els sectors primari, indústria agroalimentària i la distribució a l'engròs per un any de referència a Catalunya. A la Fase 2 s'ha realitzat una anàlisi en profunditat dels resultats obtinguts a la Fase 1 per tal d'assolir els objectius del projecte.

El resultat d'aquesta anàlisi ha sigut un protocol de quantificació del malbaratament alimentari als sectors esmentats, que serveix com a eina per desenvolupar properes quantificacions i recerques sobre malbaratament alimentari a Catalunya. Aquest protocol presenta de manera detallada les fases a seguir per desenvolupar un projecte de quantificació als sectors esmentats. A més, es presenta enriquit amb un seguit de documents de suport en els quals es recopila i sistematitza el coneixement obtingut a la primera fase, es proposa un procediment de selecció de metodologies per recerques concretes i es proposen exemples aplicats de mètodes de quantificació. De manera específica, els documents de suport es centren en els següents punts:

- Protocols europeus i mundials
- Informació sectorial rellevant de Catalunya
- Guió per la caracterització dels sectors –etapes
- Recopilatori de bases de dades
- Estudis existents sobre MA a escala mundial
- Taula resum de mètodes de quantificació
- Estratègia d'implicació dels actors rellevants
- Discussió de terminologia sobre MA
- Procediment de selecció de la metodologia específica de quantificació
- Exemples aplicats de mètodes de quantificació

7. VI Workshop on Valuation Methods in Agro-food and Environmental Economics

El VI Workshop constitueix una oportunitat per reunir als economistes agroalimentaris i ambientals per revisar l'estat de la tècnica dels mètodes de valoració, així com els reptes futurs. Aquest VI Workshop consolida l'abast adoptat en edicions anteriors amb l'objectiu de convertir-se en un fòrum en el qual els científics que s'ocupen dels mètodes de valoració es

reuneixen periòdicament per discutir qüestions empíriques i metodològiques de diferents metodologies.

La conferència va cobrir els següents temes:

- Desenvolupament, aplicació i base teòrica per als mètodes de valoració en general.
- Incorporar el risc i la incertesa en els mètodes de valoració.
- Alternatives compatibles amb incentius i economia experimental.
- Qüestions metodològiques plantejades en les sol·licituds.
- Avantatges i desavantatges dels mètodes alternatius de valoració.

8. IRTA- Impacte Societat

L'objectiu d'aquest projecte és la realització d'estudis sobre l'impacte de l'activitat de l'IRTA a la societat, basant-se en l'activitat de recerca, revistes d'impacte i en factors relacionats amb l'economia agroalimentària, l'economia i l'anàlisi econòmica aplicada.

9. VALE + (VALORA 2). Valorització de l'Aqüicultura a través d'una comunicació efectiva.

El projecte VALE+ sorgeix com a conseqüència de l'anterior projecte desenvolupat pel mateix consorci d'investigadors de la UPC, UAB i ICM, el projecte VALORA. Al VALORA s'analitzaren de forma qualitativa les percepcions positives i negatives sobre l'aqüicultura de diferents baldes de la cadena de valor del sector (consumidors, minoristes i majoristes).

L'objectiu del VALE+ es quantificar les percepcions, actituds i creences del consumidor vers al producte procedent de l'aqüicultura, respondre a les percepcions positives i negatives (beneficis i mites) de l'aqüicultura a través d'arguments sòlids (basats en coneixements tecnocientífics) expressats en diferents formats comunicatius (presentació power point, docuweb), determinar els canvis que es produeixen en la percepció del consumidor quan se li aporta informació sòlida i contrastada en diferents formats comunicatius i establir quina és la millor estratègia de comunicació per valorar els productes de l'aqüicultura davant del conjunt de la població catalana.

Les opinions recopilades al VALORA són la base del VALE+ que va un pas més enllà. En el primer, les percepcions dels col·lectius analitzats es recolliren en format de focus group, és a dir de forma completament oberta, sense preguntes ni valoracions prèvies i en un entorn entre iguals, sense experts en aqüicultura. Per aquest motiu, les opinions recopilades no tenen base científica i poden inclús contenir conceptuós erronis. Seleccionat l'alimentació dels peixos com a punt de

partida i principal mite a comunicar de les produccions aquícoles, VALE+ ha elaborat documentació amb base científicotècnica rigorosa però en un llenguatge accessible construint missatges certs i ben fonamentats per a ser difosos a la societat. Aquesta informació, també validada en un taller de debat amb experts externs al projecte, es transformarà en diferents formats comunicatius. Aquesta documentació s'aportarà dins d'una enquesta a consumidors per tal d'avaluar de manera quantitativa les seves percepcions sobre l'aquicultura. Les preguntes relacionades amb les percepcions es repetiran abans i després de proporcionar la informació preparada prèviament pels investigadors. Això ha permès avaluar la influència del missatge aportat. Addicionalment, la mostra de consumidors s'ha separat en dos grups, cadascun ha rebut la informació en un format comunicatiu diferent, el que ens ha permès determinar l'eficiència de cada eina comunicativa per aconseguir respondre a les percepcions negatives del cas d'estudi.

10. Potencial de mercat del Pollastre i Capó del Prat i Estratègies de Comercialització.

La raça de pollastre i capó del Prat té el reconeixement com a IGP des de l'any 1996. No obstant això, les xifres de producció d'aquesta raça són molt baixes i ha passat a ser considerada com a una raça autòctona en perill d'extinció (MAGRAMA, consulta 2016).

L'estudi desenvolupat planteja com a objectiu principal explorar el potencial de mercat d'aquesta raça i proposar estratègies de comercialització per a la seva recuperació. Amb aquest objectiu s'han analitzat les percepcions dels agents (actuals i potencials) de la cadena de comercialització, per tal d'identificar els punts forts i dèbils del producte, el nivell de satisfacció, les problemàtiques existents i les millores potencials. Els agents analitzats s'han localitzat principalment a la zona de producció (la comarca del Baix Llobregat Sud) i als barris de Barcelona reconeguts per elevat nivell adquisitiu.

Distribuïdors majoristes, la gran distribució i alguns experts han estat consultats qualitativament mitjançant entrevistes en profunditat. D'altra banda, la petita distribució minorista i els restauradors han estat explorats de manera quantitativa mitjançant el disseny i la implementació d'un qüestionari.

Els resultats recomanen comercialitzar el producte dins d'un segment premium o gourmet, atès que compleix amb les característiques necessàries per a considerar-se com a tal. En aquesta direcció, s'hauria de comunicar un consum dirigit a ocasions especials.

11. Informe tècnic sobre preus i quantitats comercialitzades de préssec i nectarina durant l'any 2014

L'objectiu del servei és fer un informe tècnic sobre preus i quantitats comercialitzades de préssec i nectarina durant l'any 2014.

Els objectius concrets de l'estudi són el següents:

A.- Demostrar que el preu (del préssec i de la nectarina) de l'article 98 del reglament (CE) nº 543/2011 no corresponen al percebut per l'agricultor en la fase agrària (preu de la fruita a entrada de central de fruita), ja que el primer és el preu a sortida de centre de acondicionament, seleccionats, embalats i, si escau, en palets, segons aquest article, mentre el segon preu (preu percebut per l'agricultor) correspon a la remuneració de les activitats de cultiu, recol·lecció i transport a la central de fruita.

B.- Demostrar que el fet que els preus percebuts pels agricultors de préssec i nectarina incrementessin entre el mes d'agost i setembre de l'any 2014 no va ser excepcional.

3. PUBLICACIONS

3.1. Publicacions amb factor d'impacte (SCI)

- 1.- GÓRRIZ-MIFSUD, E., VARELA, E., PIQUÉ, M., PROKOFIEVA, I., 2016. Demand and supply of ecosystem services in a Mediterranean forest: Computing payment boundaries. *Ecosystem Services* 17: 53-63.
- 2.- VARELA, E., JACOBSEN, J.B., MAVSAR, R., 2016. Social demand for multiple benefits provided by Aleppo pine forest management in Catalonia, Spain. *Regional Environmental Change* 1-12 DOI: 10.1007/s10113-016-1038-8
- 3.- RIVERA-FERRE, M.G., LÓPEZ-I-GELATS, F., Howden, M., Smith, P., Morton, J.F., Herrero, M., 2016. Re-framing the climate change debate in the livestock sector: mitigation and adaptation options. *WIREs Climate Change*. doi:10.1002/wcc.421.
- 4.- RIVERA-FERRE, M.G., DI MASSO, M., MAILHOS, M., VARA, I., CUELLAR, M., BHATTA, G., LÓPEZ-I-GELATS, F., CALVET-DOMÍNGUEZ, Y., GALLAR, D., 2016. Local agriculture traditional knowledge to ensure food availability in a changing climate: Revisiting water management practices in the Indo-Gangetic Plains. *Agroecology and sustainable food systems*. <http://dx.doi.org/10.1080/21683565.2016.1215368>.
- 5.- LÓPEZ-I-GELATS, F., FRASER, E.D.G., MORTON, J.F., RIVERA-FERRE, M.G., 2016. What drives the vulnerability of pastoralists to global environmental change? A qualitative meta-analysis. *Global Environmental Change* 39, 258-274.

- 6.- **LÓPEZ-I-GELATS, F.**, RIVERA-FERRE, M.G., BARTOLOMÉ FILELLA, J., 2016. Is multifunctionality the future of mountain pastoralism? Lessons from the management of semi-natural grasslands in the Pyrenees. *Spanish Journal of Agricultural Research* 13 (4).
- 7.- **ESCOBAR C., GIL J.M.**, 2016. "Marketing Channels for Small Wineries: a Means – End Chain approach". *New Medit*, 4/2016, 33-41.
- 8.- **KALLAS, Z.**, MARTÍNEZ, B., PANELLA, N., **GIL J.M.**, 2016. The effect of sensory experience on expected preferences toward a masking strategy for boar-tainted frankfurter sausages. *Food Quality and Preference*. 54, 1-12.
- 9.- BORRISSE, F., **KALLAS, Z.**, PANELLA, N., AVENA, M., IBÁÑEZ, M., OLIVARES, A., OLIVER, M.A., **GIL J.M.**, 2016. Towards entire male pigs in Europe: a perspective from the Spanish supply chain. *Research in Veterinary Science*. 107(1), 20–29.
- 10.- BABA, Y., **KALLAS, Z.**, COSTA, M., GIL, J.M., REALINI, E.C., 2016. Impact of hedonic evaluation on consumers' preferences for beef enriched with Omega 3: A Generalized Multinomial Logit Model approach. *Meat Science*. Vol. 111, 9-17.
- 11.- PANELLA, N., BLANCH, M., **KALLAS, Z.**, CHEVILLON, P., GARAVALLI, A., GIL, M., **GIL, J.M.**, FONT-I-FURNOLS, M., OLIVER, M.A., 2016. Consumers' segmentation based on the acceptability of meat from entire male pigs with different boar taint levels in four European countries: France, Italy, Spain and United Kingdom. *Meat Science*, 114, 137–145.
- 12.- LAMBARRAA, F., STEFANO, S., **GIL, J.M.**, 2016. The analysis of irreversibility, uncertainty and dynamic technical inefficiency on the investment decision in the Spanish olive sector. *European review of Agricultural Economics*, 43(1), 59-77.
- 13.- YANGUI, A., COSTA-FONT, M., **GIL, J.M.**, 2016. The effect of personality traits on consumers' preferences for extra virgin olive oil. *Food Quality and Preference*, 51, 27-38.

3.2.Publicacions sense factor d'impacte (no SCI)

- 1.- DECOCQ, G., ANDRIEU, E., BRUNET, J., CHABRERIE, O., DE FRENNE, P., DE SMEDT, P., DECONCHAT, M., DIEKMANN, M., EHRMANN, S., GIFFARD, B., GORRIZ MIFSUD, E., HANSEN, K., HERMY, M., KOLB, A., LENOIR, J., LIIRA, J., MOLDAN, F., PROKOFIEVA, I., ROSENQVIST, L., **VARELA, E.**, VALDÉS, A., VERHEYEN, K., WULF, M., 2016. Ecosystem Services from Small Forest Patches in Agricultural Landscapes. *Current Forestry Reports* 2(1): 30-44. DOI 10.1007/s40725-016-0028-x.
- 2.- **VARELA, E.**, ROBLES-CRUZ, A.B., 2016. Ecosystem services and socio-economic benefits of Mediterranean grasslands. *Options Méditerranéennes. Serie A: Mediterranean seminars*, 114: 13-28.

3.3 . Revistes Divulgació

1. GÓRRIZ MIFSUD, E., **VARELA, E.**, PIQUÉ, M., PROKOFIEVA I., 2016. És econòmicament factible un pagament pels serveis ambientals derivats de gestionar els boscos de pi blanc? Una proposta. *Catalunya Forestal* 128:7-10.

2.- ROMERO, R., HARRAK, H., **KALLAS, Z.**, 2016. La rentabilidad de los quesos artesanos Una aproximación al coste de producción de cinco quesos representativos de los quesos artesanos catalanes. Industrias Lácteas Españolas, 438, 30-42.

3.4. Publicacions i informes CREDA-UPC-IRTA

1. **ALBA, M., GIL J.M.**, 2016. Actualización 2016 sobre la aplicación de regulaciones de las prácticas comerciales en la cadena alimentaria en los países de la UE. AICA-MAPAMA http://www.aica.gob.es/data/Upload/Actualizacion_Informe_regulaciones_PCD_cadena_alimentaria_UE_AICA-CREDA.pdf

2. **ALBA, M., MERCADÉ, LI., GIL J.M.**, 2016. Informe sobre la aplicación de regulaciones de las prácticas comerciales en la cadena alimentaria en los países de la UE. AICA-MAPAMA <http://www.aica.gob.es/data/Upload/InformeregulacionesPCDcadenaalimentariaUEAICA-CREDAvred.pdf>

3. **ESCOBAR, C., GIL, J.M.**, 2016. "Marketing Channels for Small Wineries: a Means – End Chain approach". New Medit, 4/2016, 33-41.

4. **ESCOBAR, C., GIL, J.M.**, 2016-2007. "Informes de l'Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava". Els quatre informes trimestrals de l' Observatori apareixen disponibles en el web del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Alimentació i Medi Natural (DAAM).

5. **ESCOBAR C., KALLAS Z., FERREIRO H. I GIL J.M.**, 2016. "Potencial de mercat del Pollastre i Capó del Prat i Estratègies de Comercialització". Estudi tècnic del Centre de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de El Prat de Llobregat.

6. FLOS, R., CARRASÓN, M.; LUZÓN, V., **ESCOBAR, C.**, PADRÓS, F.; CONSTENLA, M.; SOLER, A., **GIL, J.M.**; PIFERRER, F., REIG, L., 2016. Valorización de la Acuicultura a través de una Comunicación Efectiva+ (VALE+). Projecte de la Xarxa de Referència d'R+D+i en Aqüicultura, de la Generalitat de Catalunya.

7. **MERCADÉ, LI., ESCOBAR, C.**, 2016. Organic milk and pasta value chain in Spain in: "Distribution of the added value of the organic food chain". Per encarrec del Thünen Institute of Farm Economics, para la Comisión Europea (Tender DG AGRI: 30-CE-0753616/00-42).

8. **ALBA, M., KALLAS, Z., GIL, J.M.**, 2016. ACCESO DEL SECTOR AGROALIMENTARIO CATALÁN AL PROGRAMA DE DOCTORADOS INDUSTRIALES: ANÁLISIS DE PRINCIPALES BARRERAS Y PROPUESTAS DE MEJORA. (Projecte "doctorats industrials" iniciat en 2015).

9. **ALBA, M., GIL, J.M.**, 2016. Fitxa sectorial HORTA (actualització febrer 2016). DARP.

10. **ALBA, M., GIL J.M.**, 2016. Fitxa sectorial FLOR I PLANTA ORNAMENTAL (actualització març 2016). DARP.

11. **ALBA, M., GIL J.M.**, 2016. Informe d'avanç nº1. Proyecto Estudios sobre les cadenes de valor i comercialització apícola a l'Argentina, a Costa Rica, a la República Dominicana i a l'Uruguai. Proyecto FTG/RF -1331-RG/1A-15-005.

12. **ALBA, M., GIL J.M.**, 2016. Informe d'avanç nº2. Proyecto Estudios sobre les cadenes de valor i comercialització apícola a l'Argentina, a Costa Rica, a la República Dominicana i a l'Uruguai. Proyecto FTG/RF -1331-RG/1A-15-005.

13. **ALBA, M., GIL J.M.**, 2016. Informe d'avanç nº3. Proyecto Estudios sobre les cadenes de valor i comercialització apícola a l'Argentina, a Costa Rica, a la República Dominicana i a l'Uruguai. Proyecto FTG/RF -1331-RG/1A-15-005.

14. **ALBA, M., GIL J.M.**, 2016. Informe d'avanç nº4. Proyecto Estudios sobre les cadenes de valor i comercialització apícola a l'Argentina, a Costa Rica, a la República Dominicana i a l'Uruguai. Proyecto FTG/RF -1331-RG/1A-15-005.

15. **ALBA, M., GIL J.M.**, 2016. Informe d'avanç nº5. Proyecto Estudios sobre les cadenes de valor i comercialització apícola a l'Argentina, a Costa Rica, a la República Dominicana i a l'Uruguai. Proyecto FTG/RF -1331-RG/1A-15-005.

4. PONÈNCIES I COMUNICACIONS A CONGRESSOS CIENTÍFICS

4.1. Conferències per invitació

1. **VARELA, E.**, 2016. Invited speaker at the 15th International Meeting of the FAO-CIHEAM Subnetwork on Mediterranean Forages and Fodder Crops. Title: "Ecosystem services and socio-economic benefits of Mediterranean grasslands". Orestiada, 12/04.
2. **LÓPEZ-I-GELATS, F.**, 2016. Pequeños productores y el cambio climático. Programa Universidades del Campo de la Universidad Nacional Autónoma de Nicaragua. Nicaragua, 27/01.

4.2. Participació com a ponents en Congressos

1. **FERRER-PÉREZ, H.**, AYUDA, M.I, AZNAR, A., 2016. A MSB Unit Root Test Nearly-Robust to the Initial Condition. XIX Encuentro de Economía Aplicada. Sevilla, 9-10/06.
2. **FERRER-PÉREZ, H.**, AYUDA, M.I AND AZNAR, A., 2016. A MSB Unit Root Test Nearly-Robust to the Initial Condition. VI Workshop in Time Series Econometrics. Zaragoza, 7-8/04.
3. **KALLAS, Z.**, BORRISSE, F., MARTÍNEZ, B., VIEIRA, C., PANELLA, N. OLIVER, M.A., **GIL, J.M.**, 2016. A comparison of Generalized Multinomial Logit, Random Parameters Logit, WTP-space and Latent Class models to study consumers' preferences for animal welfare). The 157th EAAE Seminar 'VI Workshop on Valuation Methods in Agro-food and Environmental Economics'. Castelldefels, Spain, 30/06-01/07.

4. **KALLAS, Z., MERCADÉ, LI., VARELA, E., GIL, J.M.**, 2016. ¿Cómo abordar la sostenibilidad en la investigación de Economía Agraria? Jornada de Sostenibilitat en Ramaderia. IRTA, Torre Marimon.

4.3. Comunicacions presentades a congressos

1. **VARELA, E., GÓRRIZ, E., RUIZ-MIRAZO, J. SOLIÑO, M.**, 2016. Payment for controlled grazing: integrating local shepherds into fire prevention in Andalusia (southern Spain). Oral communication at the World Congress of Silvo-Pastoral Systems. Évora, Portugal, 27-30/09.
2. **AITSIDHOUM, A., SERRA, T. AND GIL, J.M.**, 2016. "Are better sustainable firms making more money? Dependency between economic, environmental, social and corporate governance performance" " Paper presented at 158th EAAE Seminar, "Euro-Mediterranean Cooperation in Sustainable Agriculture and Food Security: Policies, Sustainability, Marketing and Trade". Chania, Crete, Greece, 8-9/09.
3. **AITSIDHOUM, A., SERRA, T.**, 2016. "Measuring dependence between Economic and CSR performance: An application to U.S. Electric Utilities". Paper presented at The 2016 Corporate Responsibility Research Conference, Istanbul University. Turkey, 12-14/10.
4. **LÓPEZ-I-GELATS, F., RIVERA-FERRE, M.G., VALLEJO-ROJAS, V.**, 2016. The vulnerability of Mediterranean beekeeping to global environmental change. IRSA: XIV World Congress of Rural Sociology. International Society of Rural Sociology. Toronto, Canada, 10-14/08.
5. **LOPEZ-I-GELATS, F., RIVERA FERRE, M.G., FRASER, E.D.G., MORTON, J.F.**, 2016. What drives pastoralists' vulnerability to global environmental change? A qualitative meta-analysis. IRSA: XIV World Congress of Rural Sociology. International Society of Rural Sociology. Toronto, Canada, 10-14/08.
6. **LÓPEZ-I-GELATS, F., RIVERA-FERRE, M.G., VALLEJO-ROJAS, V., REY-BOLAÑOS, M.A.** 2016. The Vulnerability of Mediterranean Beekeeping to Global Environmental Change. Challenges for the New Rurality in a Changing World 7th International Conference on Localized Agri-food Systems. Södertörn University. Stockholm, Sweden, 8-10/05.
7. **REY-BOLAÑOS, M.A., LÓPEZ-I-GELATS, F.**, 2016. Adaptation of Andean rural communities of Ecuador to global environmental change: the cases of community-based tourism and ecotourism. Challenges for the New Rurality in a Changing World 7th International Conference on Localized Agri-food Systems. Södertörn University. Stockholm, Sweden. 8-10/05.
8. **BINIMELIS, R., RIVERA-FERRE, M.G., RAVENTÓS, L., LÓPEZ-I-GELATS, F., DALMAU, A., MOLIST, M., CASTEJÓN, JA., DI MASSO, M.**, 2016. Supporting agroecological transitions

from formal education structures. European Agroecological Practices: Action-research for a transformative role, Technology Platform Organics. Brussels. 24/05.

9. **ESCOBAR C.**, FLOS, R., CARRASSON, M., CONSTENLA, **M.**, **GIL, J.M.**, PADRÓS, F., PIFERRER, F. I REIG, L., 2016. "Consumer's positive and negative perceptions towards aquaculture: a Hybrid Delphi approach". Aquaculture Europe 2016. International Conference & Exposition. Edimburg, Regne Unit, 20-23/09.
10. FLOS, R., **ESCOBAR C.**, CARRASSON, M., CONSTENLA, M., **GIL, J.M.**, PADRÓS, F., PIFERRER, F. I REIG, L., 2016. "Supply-chain agents' perceptions towards aquaculture: a Hybrid Delphi approach". Aquaculture Europe 2016. International Conference & Exposition. Edimburg, Regne Unit, 20-23/09.
11. AYUDA, M.I., **FERRER-PÉREZ, H.** AND PINILLA, V., 2016. French Wine Exports, 1848-1938: A Gravity Model Approach. The 10th Annual Conference of the American Association of Wine Economists. Bordeaux, France, 21-25/06
12. **FERRER-PÉREZ, H.**, AYUDA, M.I. AND AZNAR, A., 2016. A MSB Unit Root Test Nearly-Robust to the Initial Condition. Conference on New Trends and Developments in Econometrics. Lisbon, Portugal, 06/06.
13. **KALLAS, Z.**, DALMAU, A., VELARDE, A., MAGNANI, D., MORENO, M., PROTOPAPADAKI, V., RIBIKAUSAS, V., RIBIKAUSKIENE, D., **GIL, J.M.**, 2016. The relative importance of pig welfare in seven European Countries. The IX International Symposium on Mediterranean Pig, Portalegre, Portugal, 03-05/11.
14. **VALLEJO-ROJAS, V.**, RAVERA, F., & RIVERA-FERRE, M., 2016. 'New collective rules managed by women for food sovereignty: the Agroecological Network of Loja seeking convergence with consumers and supra-national organizations'. Tipus de participació: Comunicació oral. XIV World Congress of Rural Sociology. Toronto, Canada, 10-14/08.
15. **VALLEJO-ROJAS, V.**, RAVERA, F., & RIVERA-FERRE, M., 2016. 'Food sovereignty policies at national and local level: perceptions from peasant and the importance of collective action'. Tipus de participació: Comunicació oral. XIV World Congress of Rural Sociology. Toronto, Canada, 10-14/08.

4.4. Llibres i capítols de llibre

1. **ALBA, M.**, **MERCADÉ, LI.**, **Gil J.M.**, 2016. Los modelos regulatorios de las relaciones comerciales en la cadena alimentaria en Europa. Localización: Estudios sobre el régimen jurídico de la cadena de distribución agroalimentaria / Francisco González Castilla (dir.), Juan Ignacio Ruiz Peris (dir.), 2016, ISBN 978-84-9123-201-8, págs. 237-268.
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5851330>

5. TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA

5.1. Jornades de divulgació

1. **LÓPEZ-I-GELATS, F.**, 2016. Abandonment and migrant pastoralists in the Pyrenees. Session "Grasslands, pastoral systems and global change". International Workshop on Higher Education 2016. Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya. Barcelona, 15/06.
2. **LÓPEZ-I-GELATS, F.**, NORI, M., 2016. Abandonment and migrant pastoralists in the Pyrenees. Tertulia de Recerca of the Geography Department. Universitat Autònoma de Barcelona. Barcelona, 03/05.
3. **LÓPEZ-I-GELATS, F.**, NORI, M., 2016. Canvis i reptes del pastoreig a la Mediterrània. V Jornades de Transhumància del Lluçanès a Santa Eulàlia de Puig. Oriol, 11/06.
4. **LÓPEZ-I-GELATS, F.**, 2016. Impactos, Vulnerabilidad y adaptación de la apicultura mediterranea. Jornada "Apicultura y Cambio Climático" del Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambientes, y la Oficina Española del Cambio Climático. Madrid, 24/10.
5. **DÍAZ-RUIZ, R.**, 2016. El projecte REFRESH Presentat a 'El malbaratament alimentari i el sector agroalimentari,XXXI Jornada d'Agricultura a Prada-ICEA XLVII Universitat Catalana d'Estiu', Prada (el Conflent). França, 20/08.
6. **ESCOBAR C.**, FERREIRO H., KALLAS, Z. I GIL J.M., 2016. "Estratègies per a la comercialització de la IGP Pollastre i Capó del Prat". Jornada del Pla Anual de Transferència Tecnològica. El Prat de Llobregat, 12/12.
7. **ALBA, M.**, 2016. "Informe sobre regulación de las prácticas comerciales en la cadena alimentaria en los países de la UE". Alimentaria 2016. Barcelona, 28/04.
8. **ALBA, M.**, 2016. "Informe sobre la aplicación de regulaciones de las prácticas comerciales en la cadena alimentaria en los países de la unión europea". Presentación ante el consejo asesor de la Agencia de Información y Control Alimentarios AICA. Madrid. 07/06.
9. **KALLAS, Z.**, **MERCADÉ, LI.**, **VARELA, E.**, **GIL, J.M.**, 2016. ¿Cómo abordar la sostenibilidad en la investigación de Economía Agraria? Jornada de Sostenibilitat en Ramaderia. IRTA, Torre Marimon. Caldes de Montbui, 19/04.
10. FLOS, R., **ESCOBAR C.**, CARRASSON, M., CONSTENLA, M., GIL, J.M., PADRÓS, F., PIFERRER, F. I REIG, L., 2016. "Proyecto VALORA: análisis de la percepción del producto de acuicultura como herramienta de valorización para el sector". Jornada del Dia de l'Acuicultura. Consejería de Agua, Agricultura y Medio Ambiente de la Región de Murcia. Murcia, 30/11.

5.2. Cursos impartits

1. **KALLAS, Z.**, 2016. El comportamiento de los consumidores y el análisis sensorial. IV edición del Curso de Introducción al análisis sensorial. Escuela Superior de Agricultura de Barcelona-UPC, Castelldefels, España.
2. **KALLAS, Z.**, 2016. Tendencias del consumidor. Cómo influyen los factores de salud, publicidad y bienestar animal en el comportamiento del consumidor. Seminario en la jornada de intercambio de alumnos de la universidad Chapingo Méjico y el Centre de Recerca en Economia i Desenvolupament Agroalimentari (CREDA-UPC-IRTA), Castelldefels, España.

6. ESTADES A L'EXTRANJER

1. **LÓPEZ-I-GELATS, F.**, 2016. Universidad Nacional Autónoma de Nicaragua, Facultad Regional Multidisciplinaria Estelí. Nicaragua, 20-30/01.
2. **VALLEJO-ROJAS, V.** STEPS Centre Summer School on pathways to sustainability. Entitat organitzadora: STEPS Centre & University of Sussex. Localitat i país Brighton, United Kingdom. Dates: 16-27/05. Nº de hores assistides: 80 hores.
3. **DÍAZ-RUIZ, R.**, 2016. Estada a Dyson School of Applied Economics and Managment, Cornell University, USA. Beca: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte de España - Ayudas complementarias para beneficiarios de ayudas (FPU): Estancias Breves y Traslados Temporales BOE-A-2015-8831. Setembre-Desembre

7. ALTRES ACTIVITATS

7.1. Membres del consell editorial i revisors de revistes científiques

7.1.1. Participació com a membres de consells editorials

José María GIL ROIG

- Economía Agraria y Recursos Naturales editada por la Asociación Española de Economía Agraria
- Agribusiness: an International Journal
- Eurochoices, editada per la European Association of Agricultural Economics

6.1.2. Participació com a revisors de revistes científiques

Jose María GIL ROIG

- Agribusiness: An International Journal
- Agricultural and Food Economics
- Agricultural Economics (IAAE)
- American Journal of Agricultural Economics (AJAE)
- Energy Economics
- European Review of Agricultural Economics (EAAE)
- Food Policy
- Food Quality and Preference
- International Journal of Wine Business Research
- ITEA
- Journal of Agricultural Economics (Agricultural Economics Society)
- Journal of development and and Agricultural Economics
- Revista Española de Estudios Agrosociales y Pesqueros
- Spanish Journal of Agricultural Research

Montserrat COSTA i FONT

- African Journal of Agricultural Research
- British Journal of Economics, Management & Trade

- Food Policy
- Food Quality and Preference
- Human and Ecological Risk Assessment: An International Journal.
- Journal of Economic Psychology

Zein KALLAS

- African Journal of Agricultural and Resource Economics
- Agricultural economics
- Canadian Journal of Agricultural Economics
- Economía Agraria y Recursos Naturales
- European Review of Agricultural Economics
- Food quality and preference
- Journal of Agricultural science and Tecnology
- Knowledge Based System
- Meat Science
- Renewable & Sustainable Energy Reviews
- Revista de Ciencia e investigación agraria
- Spanish Journal of Agricultural Research

Elsa VARELA REDONDO

- Scandinavian Journal of Forest Research
- Forest Policy and Economics
- Forest Economics

Martin ALBA

- Revista de Economía Agraria y Recursos Naturales

8. PERSONAL DEL CENTRE A 31 DE DESEMBRE DEL 2016

8.1. Personal RDT

1. José M ^a Gil Roig	Dr. Econòmiques. Director. Adscrit UPC
2. Zein Kallas	Dr. Enginyer Agrònom. Adscrit UPC
3. Lluç Mercadé Romeu	Llicenciatura en Ciències Econòmiques i Empresarials (doctorant Economia Aplicada)
4. Elsa Varela Redondo	Dra. Enginyera Forestal, Adscrita IRTA
5. Feliu López i Gelats	Dr. Ciències Ambientals
6. Hugo Ferrer Pérez	Dr. Econòmiques. Adscrit IRTA
7. Bouali Guesmi	Dr. Economia Agrària

8.2. Personal RDT en formació

8. Raquel Díaz Ruiz	Enginyera Industrial
9. Virginia Vallejo	Enginyera Agrònoma
10. Blanca Isabel Sánchez	Enginyera Agrònom
11. M ^a Antonieta Rey	Enginyera Agrònoma
12. José Díaz	Llicenciat Econòmiques
13. Amer Ait Sidhoum	Enginyer Agrònom
14. Wisdom Dogbe	Llicenciat Agricultural Economics

8.3. Personal serveis científic tècnics

Cristina Escobar	Enginyera Agrònoma (doctorant)
Martín F. Alba	Dr. Econòmiques
Diana Reinoso Botsho	Llicenciada en Sociologia

8.4. Personal suport

Leticia De Gaudio	Enginyera Agrònoma
-------------------	--------------------